

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax : 210-2124524

Αθήνα 6/7/2017
 Αριθμ. Πρωτ.: 459

Προς:
 Βουλή των Ελλήνων
 Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
 ✓Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Λήψη προληπτικών μέτρων αποτροπής εισαγωγής και εξάπλωσης του επιβλαβούς οργανισμού *Xylella fastidiosa*»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 6272/9-6-2017

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Σ. Βαρδάκης, Α. Αναγνωστοπούλου, Σ. Αραχωβίτης, Ε. Θραψανιώτης, Μ. Κάτσης και Γ. Μπαλαούρας**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Ο επιβλαβής οργανισμός *Xylella fastidiosa* συμπεριλαμβάνεται στους επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας, των οποίων η είσοδος απαγορεύεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση βάσει της Οδηγίας 2000/29/ΕΚ του Συμβουλίου. Μετά τη διαπίστωση της παρουσίας του *Xylella fastidiosa* στην Ιταλία, ψηφίστηκε σε εφαρμογή του άρθρου 16 παρ. 2 της προαναφερθείσας Οδηγίας μία σειρά αποφάσεων για τη λήψη επίσημων μέτρων.

Η χώρα μας συμμετέχει ενεργά σε όλες τις ομάδες εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη λήψη προληπτικών μέτρων, προκειμένου να αποτραπεί ο κίνδυνος της εισαγωγής και εξάπλωσης του *Xylella fastidiosa* στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Μετά από πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και αρκετών Κρατών-Μελών, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται η Γαλλία, η Ελλάδα και η Ισπανία, και λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της ομάδας εργασίας, τα τελευταία ευρήματα στην Ιταλία και την Επιστημονική γνωμοδότηση της EFSA για τη λήψη ακόμα πιο αυστηρών μέτρων, ψηφίστηκε και είναι σε ισχύ η Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2015/789 της Επιτροπής της 18ης Μαΐου 2015, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Με την εν λόγω απόφαση προβλέπεται μία σειρά αυστηρών μέτρων για την πρόληψη της εισαγωγής και της εξάπλωσης στην Ένωση του οργανισμού *Xylella fastidiosa* (Wells et al.), με εφαρμογή τόσο στη διακίνηση φυτών που μπορεί να είναι ξενιστές του επιβλαβούς οργανισμού όσο και στην εισαγωγή φυτών ξενιστών από τρίτες χώρες, στις οποίες έχει διαπιστωθεί η παρουσία του *Xylella fastidiosa*.

Η αναθεωρημένη απόφαση προβλέπει:

A) την ύπαρξη βάσης δεδομένων για την άμεση ενημέρωση για τα καινούρια είδη φυτών ξενιστών που καταγράφονται στην Ε.Ε.,

B) την υποχρέωση των Κρατών - Μελών να έχουν Εθνικό Σχέδιο Δράσης και

Γ) την αναγκαιότητα ενημέρωσης των εμπλεκόμενων σχετικά με τον επιβλαβή οργανισμό *Xylella fastidiosa*, καθώς και σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται σε περίπτωση εμφάνισής του.

Σε εθνικό επίπεδο και για την εφαρμογή της προαναφερθείσας ενωσιακής νομοθεσίας, η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) ως αρμόδια αρχή της χώρας για τη φυτοϋγεία:

- Έχει συμπεριλάβει τον επιβλαβή οργανισμό καραντίνας *Xylella fastidiosa* στο επίσημο Πρόγραμμα Επισκοπήσεων [surveys: πρόγραμμα επίσημης δειγματοληψίας σε όλη τη χώρα, σύμφωνα με την επίσημη μεθοδολογία και τις τεχνικές οδηγίες που η ως άνω υπηρεσία έχει συντάξει σε συνεργασία με το επίσημο εργαστήριο (Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο) προς διευκόλυνση του έργου των φυτοϋγειονομικών ελεγκτών της χώρας]. Σημειώνεται ότι η επίσημη δειγματοληψία, η οποία πραγματοποιείται στη χώρα, διενεργείται μετά από ανάλυση φυτοϋγειονομικής επικινδυνότητας και λαμβάνει υπόψη της στον σχεδιασμό της τις περιοχές υψηλού κινδύνου. Από την επεξεργασία των αποτελεσμάτων των επισκοπήσεων ετών 2015 και 2016 προκύπτει ότι στον ελλαδικό χώρο δεν έχει αναφερθεί μέχρι στιγμής κρούσμα του επικινδύνου βακτηρίου. Για το έτος 2017, το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (ΜΦΙ) με το Α.Π. ΕΠ384/15-06-2017 έγγραφό του ενημέρωσε το ΥΠΑΑΤ [σύμφωνα με την από 22-02-2017 σύμβαση του Προγράμματος Επισκοπήσεων που έχει υπογράψει με το ΥΠΑΑΤ (Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής), που είναι, όπως προαναφέρθηκε, η αρμόδια αρχή της χώρας] για την πορεία εκτέλεσης του επίσημου προγράμματος δειγματοληψιών, οι οποίες πραγματοποιούνται για τον επιβλαβή οργανισμό καραντίνας *Xylella fastidiosa*. Σύμφωνα με το ως άνω έγγραφο, προκύπτει υστέρηση ή μη πραγματοποίηση των ελέγχων, που προβλέπονται σύμφωνα με τον προγραμματισμό του ετήσιου Προγράμματος Επισκοπήσεων για τον ανωτέρω επιβλαβή οργανισμό καραντίνας (*Xylella fastidiosa*) σε διάφορες Περιφερειακές Ενότητες (Π.Ε.) της χώρας, όπως παρουσιάζονται στον συνημμένο Πίνακα Επισκοπήσεων ανά Π.Ε.
- Οι αρμόδιες υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου της χώρας έχουν ενημερωθεί σχετικά και βρίσκονται σε ετοιμότητα, ώστε σε περίπτωση εμφάνισης κρούσματος του βακτηρίου στη χώρα να εφαρμοστούν άμεσα τα μέτρα, που προβλέπονται στην Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2015/789 της Επιτροπής της 18^{ης} Μαΐου, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- Οι φυτοϋγειονομικές υπηρεσίες της χώρας έχουν λάβει κατευθυντήριες οδηγίες, προκειμένου να γίνονται οι απαραίτητοι έλεγχοι για την προστασία της φυτικής παραγωγής της χώρας.
- Οι εργαστηριακές αναλύσεις των επίσημων δειγμάτων, που λαμβάνονται από τις φυτοϋγειονομικές υπηρεσίες της χώρας για τη διαπίστωση της ύπαρξης ή μη του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας *Xylella fastidiosa* (Well and Raju), διενεργούνται από το εργαστήριο βακτηριολογίας του ΜΦΙ και το εργαστήριο βακτηριολογίας του ΤΕΙ Ηρακλείου.
- Ειδικά για την ενημέρωση κάθε εμπλεκόμενου η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ έχει συντάξει ενημερωτικό φυλλάδιο για τον επιβλαβή οργανισμό *Xylella fastidiosa*, το οποίο έχει αναρτηθεί στην κεντρική σελίδα του ιστότοπου του ΥΠΑΑΤ.
- Επίσης, οι φυτοϋγειονομικές υπηρεσίες της χώρας έχουν λάβει κατευθυντήριες οδηγίες προκειμένου:
 - Να ενημερώνουν αμέσως και με κάθε πρόσφορο μέσο επίσημα όλους τους εμπλεκόμενους (φυτώρια, σημεία πώλησης καλλωπιστικών φυτών και πολλαπλασιαστικού υλικού κ.ά.) για το φυτοϋγειονομικό καθεστώς του επιβλαβούς οργανισμού *Xylella fastidiosa*, για την Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2015/789 της Επιτροπής, καθώς και για τα τελευταία δεδομένα σχετικά με την εξέλιξη της ασθένειας στην Ιταλία.

- Να διενεργούν ελέγχους σε οπωρώνες, φυτώρια και σημεία πώλησης πολλαπλασιαστικού υλικού των περιοχών αρμοδιότητάς τους, με σκοπό την επιβεβαίωση της απουσίας του επιβλαβούς οργανισμού (detection survey).
- Να εντατικοποιήσουν τους ελέγχους ειδικότερα στις εγκαταστάσεις που διακινούν φυτικό υλικό από την Ιταλία, Γαλλία, Ισπανία και την Ολλανδία.
- Να εντατικοποιήσουν τους ελέγχους κατά την εισαγωγή και διακίνηση φυτών ξενιστών του *Xylella fastidiosa* ιδιαίτερα οι φυτοϋγειονομικές υπηρεσίες των σημείων εισόδου της χώρας που γειτνιάζουν με την Ιταλία και των ελαιοπαραγωγικών νομών.
- Το αρμόδιο επίσημο εργαστήριο της χώρας για θέματα εργαστηριακών ελέγχων φυτοϋγείας είναι, όπως προαναφέρθηκε, το ΜΦΙ. Το ΜΦΙ σε συνεργασία με το ΥΠΑΑΤ καθώς και με άλλους ερευνητικούς φορείς της χώρας συμμετέχει σε ερευνητικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (HORIZON 2020) σχετικά με τον επιβλαβή οργανισμό καραντίνας *Xylella fastidiosa*.
- Το Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ έχει καταρτίσει σχέδιο «Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την *Xylella fastidiosa*», το οποίο, προκειμένου να ολοκληρωθεί, απαιτεί (σύμφωνα με το άρθρο 3 – σημείο 2στ της Εκτελεστικής Απόφασης (ΕΕ) 2015/789 της Επιτροπής) να περιλαμβάνεται και η εξασφάλιση των ελάχιστων πόρων, που πρέπει να διατεθούν στην περίπτωση εμφάνισης του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας. Οι άμεσες ενέργειες (προληπτικές και εκρίζωσης) που προβλέπεται να χρηματοδοτηθούν είναι:
 - δαπάνες εκστρατείας ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης παραγωγών, φυτωριούχων, επαγγελματιών χρηστών, γεωπόνων (ιδιωτικού και δημόσιου τομέα) και ευρύτερου κοινού σχετικά με τον επιβλαβή οργανισμό,
 - δαπάνες εκρίζωσης φυτών σε περίπτωση εμφάνισης του παθογόνου σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2015/789 της Επιτροπής,
 - δαπάνες ανάλυσης επιπλέον εργαστηριακών δειγμάτων (εργαστηριακών δοκιμών) από τα επίσημα εργαστήρια της χώρας,
 - πρόσθετες δαπάνες που προκύπτουν κατά τη διαδικασία οριοθέτησης περιοχών σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 4 της Εκτελεστικής Απόφασης (ΕΕ) 2015/789 της Επιτροπής,
 - κάλυψη εκτάκτων δαπανών υπηρεσιών φυτοϋγειονομικού ελέγχου για την άμεση υλοποίηση των επειγόντων μέτρων,
 - δαπάνες κατάρτισης προσωπικού φορέων που θα συμμετέχει στη λήψη των επίσημων μέτρων,
 - καθώς και οποιαδήποτε άλλη έκτακτη δαπάνη προκύπτει στο πλαίσιο εφαρμογής της ενωσιακής και εθνικής φυτοϋγειονομικής νομοθεσίας, σε σχέση με τον επιβλαβή οργανισμό *Xylella fastidiosa*, και του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τον επιβλαβή οργανισμό.

Πλέον των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι το Ινστιτούτο Ελιάς, Υποτροπικών Φυτών και Αμπέλου (ΙΕΛΥΑ) του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, με το έμπειρο ερευνητικό προσωπικό που διαθέτει σε θέματα Ελαιοκομίας (5 ερευνητές) και Φυτοπροστασίας (8 ερευνητές), αλλά και με την κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή, έχει τη δυνατότητα να συμβάλει στην πρόληψη και αντιμετώπιση φυτοπαθογόνων μικροοργανισμών μείζονος σημασίας, όπως είναι το βακτήριο *Xylella fastidiosa*. Οι ανωτέρω εξειδικευμένοι ερευνητές του ΙΕΛΥΑ μπορούν να συνδράμουν σημαντικά στην κατάρτιση ορθολογικού Εθνικού Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης, που θα προσδιορίζει επακριβώς παραμέτρους για την άρτια εκτέλεση της Εκτελεστικής Απόφασης (ΕΕ) 2015/789 της Επιτροπής της 18^{ης} Μαΐου 2015, σχετικά με μέτρα για την πρόληψη της εισαγωγής και της εξάπλωσης στην Ένωση του οργανισμού *Xylella fastidiosa* (Wells et al.).

Το ΙΕΛΥΑ συμμετείχε στην υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης εστιασμένης έρευνας, που αφορούσαν στην αντιμετώπιση του *Xylella fastidiosa*, όσο και άλλων θεμάτων που άπτονται στην καλλιέργεια της ελιάς στο προαναφερθέν HORIZON 2020, σε συνεργασία με ερευνητικούς φορείς από 25 χώρες, καθώς και στην κατάρτιση ερευνητικού προγράμματος σε συνεργασία με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΓΠΑ), το ΤΕΙ Κρήτης, τη Διεύθυνση Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών Κρήτης, τις 4 Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) Κρήτης, της Φθιώτιδας και της Μεσσηνίας, χωρίς ωστόσο οι προτάσεις αυτές να τύχουν χρηματοδότησης.

Επιπλέον, ομάδα ερευνητών του ΙΕΛΥΑ συμμετείχε στη συντονιστική επιτροπή του ΓΕΩΤΕΕ, παραρτήματος Κρήτης, για την κατάρτιση Οδικού Χάρτη Ενεργειών για την Περιφέρεια Κρήτης, με σκοπό την παρακολούθηση της εξέλιξης του προβλήματος στην Ευρώπη και την προετοιμασία της Π.Ε. Κρήτης σε περίπτωση προσβολής από το παθογόνο βακτήριο *Xylella fastidiosa*. Οι προτεινόμενες ερευνητικές δράσεις σε περίπτωση εντοπισμού του παθογόνου στο νησί αφορούν στα εξής:

- καταγραφή των δυνητικών ειδών εντόμων-φορέων του βακτηρίου με μορφολογική και μοριακή ταυτοποίηση,
- μελέτη της χωροχρονικής διακύμανσης των πληθυσμών τους σε ελαιώνες και άλλα φυτικά είδη, δυνητικούς ξενιστές, που υπάρχουν στην Κρήτη και
- αξιολόγηση φυτοπροστατευτικών προϊόντων (φπ) για τον άμεσο και αποτελεσματικό έλεγχο πληθυσμών των δυνητικών φορέων στις προσβεβλημένες ζώνες (demarcated areas), με στόχο τον περιορισμό και την εκρίζωση του μολύσματος σε περίπτωση θετικού δείγματος.

Προτάθηκε, επίσης, η ανάπτυξη ενός γρήγορου και αξιόπιστου πρωτοκόλλου πολλαπλής ανίχνευσης παθογόνων ελιάς, μεταξύ των οποίων και του *Xylella fastidiosa*, καθώς και η αξιολόγηση των γηγενών ποικιλιών στο εν λόγω παθογόνο. Οι παραπάνω ερευνητικές δράσεις είναι στη διαδικασία αξιολόγησης με πολύ πιθανή τη χρηματοδότησή τους από την Π.Ε. Κρήτης.

Επιπρόσθετα, αναφέρεται ότι έχει αναπτυχθεί συνεργασία μεταξύ του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ/Ινστιτούτο Βιομηχανικών και Κτηνοτροφικών Φυτών και της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, μέσω της υπογραφής πρωτοκόλλου συνεργασίας, με γνώμονα την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα του αγροδιατροφικού τομέα της Περιφέρειας, όπου στις προβλεπόμενες δράσεις περιλαμβάνονται η πρόληψη και η αντιμετώπιση του παθογόνου καραντίνας *Xylella fastidiosa*, του ιού της Τριστέτσας κ.ά.

Όσον αφορά στη διενέργεια διαγνωστικών εργαστηριακών εξετάσεων επί φυτοπαθολογικών δειγμάτων για το βακτήριο *Xylella fastidiosa*, επισημαίνεται ότι στο ΜΦΙ διενεργούνται οι εν λόγω εξετάσεις που στέλνονται από τους φυτοϋγειονομικούς ελεγκτές των ΔΑΟΚ στο πλαίσιο:

Α) του Προγράμματος του ΥΠΑΑΤ: «Επισκοπήσεις (surveys) κατά ορισμένων επιβλαβών οργανισμών», το οποίο συγχρηματοδοτείται από το ΥΠΑΑΤ και την ΕΕ. Συγκεκριμένα, από το 2014 το παθογόνο *Xylella fastidiosa* έχει ενταχθεί στους επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας, για τους οποίους διενεργείται συστηματική επισκόπηση των καλλιεργειών και των σημείων υψηλού κινδύνου της χώρας μας, βάσει σχετικών επικαιροποιημένων κατευθύνσεων που δίδονται από την Ε.Ε. Στους σχετικούς εργαστηριακούς ελέγχους συμμετέχουν τα Επίσημα Εργαστήρια: i) το Εργαστήριο Βακτηριολογίας του ΜΦΙ, ii) το Εργαστήριο Γεωργικής Εντομολογίας του ΜΦΙ και iii) το Εργαστήριο Φυτοπαθολογίας-Βακτηριολογίας της Σχολής Τεχνολογίας Γεωπονίας και Τεχνολογίας Τροφίμων του ΤΕΙ Κρήτης. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το έτος 2016 στο πλαίσιο του Προγράμματος εξετάστηκαν 468 δείγματα φυτών πάνω από 40 Π.Ε. της χώρας και 480 δείγματα εντόμων. Επί του παρόντος, εντός του έτους 2017 έχουν εξεταστεί εργαστηριακά 216 δείγματα φυτών από 22 Π.Ε. της χώρας.

Τα εν λόγω δείγματα συλλέγονται από τους φυτοϋγειονομικούς ελεγκτές των κατά τόπους ΔΑΟΚ. Τα ως άνω Εργαστήρια πραγματοποιούν τον εργαστηριακό έλεγχο αυτών των δειγμάτων (από συμπτωματικά και μη-συμπτωματικά φυτά), καθώς και τον έλεγχο συλλεγθέντων πιθανών εντόμων-φορέων που συλλέγονται σε παγίδες για τυχόν παρουσία του παθογόνου βακτηρίου σε αυτά. Για τον καθορισμό των σημείων δειγματοληψίας από τους φυτοϋγειονομικούς ελεγκτές έχουν ληφθεί υπόψη επίσημα κριτήρια σχετικά με την

εκτίμηση της επικινδυνότητας εισόδου του παθογόνου σε μία περιοχή (π.χ. λιμάνια/αεροδρόμια ως πύλες εισόδου φυτικού υλικού, ανθαγορές διακίνησης φυτών) και έχει δοθεί άμεση προτεραιότητα σε φυτά προερχόμενα από χώρες με καταγεγραμμένα περιστατικά της ασθένειας (όπως Ιταλία, Γαλλία, Ισπανία, χώρες της Λατινικής Αμερικής), από χώρες που διακινούν μεγάλο όγκο φυτών ποικίλης προέλευσης (π.χ. Ολλανδία) και σε είδη φυτών που έχουν ήδη αναφερθεί ως μολυσμένα στις προαναφερθείσες χώρες και υπάρχουν στη χλωρίδα της χώρας μας.

Β) του Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου. Τα δείγματα λαμβάνονται από τους φυτοϋγειονομικούς ελεγκτές του ΥΠΑΑΤ και αφορούν φορτία φυτών που προορίζονται για εισαγωγή ή εξαγωγή. Το έτος 2016 εξετάστηκαν εργαστηριακά 166 τέτοια δείγματα από 13 Π.Ε. και το 2017 (μέχρι και τα μέσα Ιουνίου) 64 τέτοια δείγματα από 7 Π.Ε. της χώρας.

Επισημαίνεται ότι για την υποβοήθηση του έργου των φυτοϋγειονομικών ελεγκτών των ΔΑΟΚ στη διενέργεια των μακροσκοπικών ελέγχων των καλλιεργειών και των σχετικών δειγματοληψιών, τα προαναφερόμενα Εργαστήρια σε συνεργασία με το αρμόδιο Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου του ΥΠΑΑΤ συντάξαν/ανακοίνωσαν:

- Οδηγίες προς τους φυτοϋγειονομικούς ελεγκτές («Μεθοδολογία επισκόπησης για τη διαπίστωση παρουσίας ή μη του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας *Xylella fastidiosa* σε καλλιεργούμενα ή άλλα φυτά») αναφορικά με την αναγνώριση των συμπτωμάτων της ασθένειας, τα επιδημιολογικά χαρακτηριστικά, τον τρόπο δειγματοληψίας και αποστολής δειγμάτων για εργαστηριακό έλεγχο. Οι εν λόγω οδηγίες επικαιροποιούνται βάσει των νέων στοιχείων που ανακοινώνονται από επίσημους φορείς (όπως: EU, EFSA, EPPO, ANSES) και από τη διεθνή βιβλιογραφία.
- Οδηγίες με κείμενο και φωτογραφίες συμπτωμάτων προς τους παραγωγούς και άλλους υπόχρεους («Κατευθυντήριες οδηγίες μακροσκοπικών ελέγχων για τη διαπίστωση παρουσίας ή μη συμπτωμάτων λόγω προσβολής από το φυτοπαθογόνο βακτήριο καραντίνας Xf») σχετικά με την παρακολούθηση των καλλιεργειών από πλευράς συμπτωμάτων και την ενημέρωση των τοπικών φυτοϋγειονομικών ελεγκτών. Οι παραπάνω οδηγίες είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του ΜΦΙ.
- Ενημερωτικό Φυλλάδιο, το οποίο είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ και την ιστοσελίδα του ΜΦΙ.

Επιπλέον, σημειώνεται ότι διενεργούνται επιπρόσθετες διαγνωστικές εξετάσεις για το *Xylella fastidiosa* σε δείγματα φυτών που αποστέλλονται από το ΥΠΑΑΤ ή από τους ίδιους τους παραγωγούς και άλλους πολίτες, δεδομένης της γενικότερης ευαισθητοποίησης στο θέμα. Το έτος 2016 εξετάστηκαν στο ΜΦΙ εργαστηριακά 69 τέτοια δείγματα από 29 Π.Ε. της χώρας. Το έτος 2017 (μέχρι και τα μέσα Ιουνίου) εξετάστηκαν εργαστηριακά 29 τέτοια δείγματα από 16 Π.Ε. της χώρας.

Από τα αποτελέσματα των ως άνω εργαστηριακών εξετάσεων δεν έχει διαπιστωθεί επί του παρόντος προσβολή φυτών από το *Xylella fastidiosa* ή παρουσία του *Xylella fastidiosa* στα συλλεφθέντα έντομα.

Όσον αφορά στην ύπαρξη συνεργασίας με φορείς του εξωτερικού, επισημαίνεται ότι το ΜΦΙ συνεργάζεται με άλλους Ευρωπαϊκούς και διεθνείς φορείς σε τρία ειδικά επί του θέματος Ευρωπαϊκά επιστημονικά προγράμματα, που σχετίζονται άμεσα με το *Xylella fastidiosa* και τα έντομα-φορείς του, με 100% χρηματοδότηση από την Ε.Ε. Σε δύο από αυτά τα προγράμματα συμμετέχει και το Istituto per la Protezione Sostenibile delle Piante που έχει έδρα την Ιταλία. Συγκεκριμένα, τα εν λόγω τρία προγράμματα είναι τα ακόλουθα:

Α) "*Xylella Fastidiosa* Active Containment Through a Multidisciplinary-Oriented Research Strategy" (XF-ACTORS), στο πλαίσιο του προαναφερθέντος χρηματοδοτικού προγράμματος "ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020" (HORIZON 2020) της Ε.Ε. (χρονική περίοδος: 2016-2020). Στο εν λόγω πρόγραμμα η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΑΑΤ συμμετέχει ως 'Ενδιαφερόμενο Μέλος' (Stakeholder). Το πρόγραμμα συντονίζει ο φορέας Istituto per la Protezione Sostenibile delle Piante-Consiglio Nazionale delle Ricerche (CNR), που είναι

πολύ κοντά στην πληγείσα περιοχή της Ιταλίας από το βακτήριο *Xylella fastidiosa* και ηγείται της έρευνας για την αντιμετώπιση του *Xylella fastidiosa* στην Ιταλία και την Ευρώπη. Επιπλέον του ΜΦΙ, στο εν λόγω πρόγραμμα συμμετέχει από την πλευρά της Ελλάδας και το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων στην Κρήτη ως ένα από τέσσερα Διεθνή Κέντρα Ανωτάτων Μεσογειακών Γεωπονικών Σπουδών ('linked third parties'). Συνολικά στο πρόγραμμα συμμετέχουν 25 Ευρωπαϊκοί και 4 άλλοι διεθνείς επιστημονικοί φορείς, μεταξύ των οποίων και ο Ευρωπαϊκός & Μεσογειακός Οργανισμός για την Προστασία των Φυτών (European and Mediterranean Plant Protection Organization, EPPO). Αναλυτικός κατάλογος των συμμετεχόντων φορέων κατά χώρα δίδεται στην ιστοσελίδα του προγράμματος: <http://www.xfactorsproject.eu/partners/>

Β) "Capacity Building And Raising Awareness In Europe And In Third Countries To Cope With *Xylella fastidiosa*" (CURE-XF), στο πλαίσιο του προαναφερθέντος χρηματοδοτικού προγράμματος "ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020" (HORIZON 2020) της Ε.Ε. (χρονική περίοδος: 2017-2021). Το πρόγραμμα συντονίζει ο φορέας: Centro Internazionale Di Alti Studi Agronomici Mediterranei - Istituto Agronomico Mediterraneo Di Bari, που έχει έδρα στην Ιταλία. Από την Ιταλία συμμετέχουν συνολικά 4 επιστημονικοί φορείς, μεταξύ των οποίων και το Istituto per la Protezione Sostenibile delle Piante-Consiglio Nazionale delle Ricerche (CNR). Στο πρόγραμμα συμμετέχουν από την Ελλάδα το ΜΦΙ και το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων της Κρήτης. Συνολικά στο πρόγραμμα συμμετέχουν 12 επιστημονικοί φορείς από την Ευρώπη και 6 εκτός Ευρώπης.

Γ) COST ACTION CA16107 "Integrating science on Xanthomonadaceae for integrated plant disease management in Europe" (EuroXanth), στο πλαίσιο των χρηματοδοτούμενων δράσεων COST ACTIONS της Ε.Ε. (χρονική περίοδος: 2016-2020). Στο πρόγραμμα συμμετέχουν 82 επιστήμονες από 53 Ευρωπαϊκούς φορείς (26 Πανεπιστήμια, 18 Ερευνητικά Κέντρα, 9 άλλοι φορείς, όπως εταιρείες κ.ά.) από 17 χώρες, συμπεριλαμβανομένης και της Ιταλίας. Από την Ελλάδα συμμετέχουν το ΜΦΙ και το ΤΕΙ Κρήτης (Σχολή Τεχνολογίας Γεωπονίας & Τεχνολογίας Τροφίμων). Σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια υλοποίησης των προγραμμάτων COST ACTIONS προβλέπεται να μπορούν να μετέχουν και άλλοι επιστημονικοί φορείς που θα εκδηλώσουν ενδιαφέρον. Αναλυτικός κατάλογος των συμμετεχόντων φορέων κατά χώρα δίδεται στην ιστοσελίδα του προγράμματος: http://www.cost.eu/COST_Actions/ca/CA16107?management.

Όλα τα ανωτέρω προγράμματα αφορούν τόσο στη βελτιστοποίηση των διαγνωστικών μεθόδων όσο και στη διαλεύκανση κρίσιμων στοιχείων της βιολογίας του *Xylella fastidiosa* και των εντόμων-φορέων του, καθώς και στη διάχυση της αποκτηθείσας γνώσης προς την ερευνητική κοινότητα και τους πολίτες μέσω εκπαιδεύσεων, ημερίδων και ενημερωτικών δελτίων, με κύριο στόχο την πρόληψη και αντιμετώπιση του *Xylella fastidiosa*.

Επισημαίνεται ότι παράλληλα με τις ως άνω δραστηριότητες υπάρχει:

- 1) συνεχής ενημέρωση του εμπλεκόμενου στις εργαστηριακές αναλύσεις προσωπικού του ΜΦΙ με: α) συμμετοχή σε διεθνείς επιστημονικές εκδηλώσεις και workshops για το *Xylella fastidiosa* (Ιταλία: Οκτώβριος 2014 και Οκτώβριος 2016), β) παρακολούθηση των σχετικών αναρτήσεων της Ε.Ε. στον διαδικτυακό τόπο Circa και γ) παρακολούθηση ενημερωτικών ανακοινώσεων της EFSA και της διημερίδας της EFSA στις Βρυξέλες (Δεκέμβριος 2015) που μεταδόθηκε διαδικτυακά.
- 2) συμμετοχή του ΜΦΙ σε ενημερώσεις φυτοϋγειονομικών ελεγκτών, γεωπόνων, παραγωγών και άλλων ενδιαφερομένων, που διοργανώνει το ΥΠΙΑΑΤ. Ειδικότερα, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του ΥΠΙΑΑΤ, έχουν πραγματοποιηθεί ενημερωτικά σεμινάρια σε: α) φυτοϋγειονομικούς ελεγκτές των ΔΑΟΚ (Αθήνα 2014, Θεσσαλονίκη 2014, Ναύπλιο 2015, Ηράκλειο Κρήτης 2015, Άρτα 2015, Ηράκλειο Κρήτης 2017, Κόρινθος 2017, Αθήνα 2017) και β) γεωπόνους, παραγωγούς και άλλους ιδιώτες σε ημερίδες στις περιοχές: Γαργαλιάνοι Μεσσηνίας (Απρίλιος 2014), Άρτα (Οκτώβριος 2015), Σάμος (Νοέμβριος, 2016), Αττική (Κηποτέχνικα Φεβρουάριος 2017, Φεστιβάλ Ελαιολάδου & Ελιάς Μάρτιος 2017). Επίσης, πραγματοποιήθηκε σχετική εισήγηση στο 18ο Πανελλήνιο Φυτοπαθολογικό Συνέδριο (Ηράκλειο Κρήτης: Οκτώβριος 2016). Το ενημερωτικό φυλλάδιο για το παθογόνο και όλες οι προαναφερθείσες οδηγίες,

καθώς και οι σχετικές αναφορές της EFSA, βρίσκονται αναρτημένα στην ιστοσελίδα του ΜΦΙ και του ΥΠΑΑΤ.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Βουλευτή κ. Σ. Βαρδάκη
2. Βουλευτή κ Α. Αναγνωστοπούλου
3. Βουλευτή κ Σ. Αραχωβίτη
4. Βουλευτή κ Ε. Θραψανιώτη
5. Βουλευτή κ Μ. Κάτση
6. Βουλευτή κ Γ. Μπαλαούρα

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Α. ΠΟΛΥΜΕΡΟΥ

Πίνακας 3. Προγραμματισμός ελέγχων κατά Περιφερειακή Ενότητα για την περίοδο από 1/1/2017 έως 13/6/2017 για τον επιβλαβή οργανισμό *Xylella fastidiosa* στο πλαίσιο του προγράμματος των Επισκοπήσεων

Χυλλία fastidiosa																
	Ελαιώνες				Αυθαγορές				Κάτωρα εμπορίας/Φυτώρια/Λοιπά σημεία ρίσκου				Λιμένες			
	Αριθμός μακροσκοπι κλών	Αριθμός δειγμάτων	Αριθμός μακροσκοπι κλών	Πραγματοποίηση Αριθμός δειγμάτων	Αριθμός μακροσκοπι κλών	Αριθμός δειγμάτων	Αριθμός μακροσκοπι κλών	Πραγματοποίηση Αριθμός δειγμάτων	Αριθμός μακροσκοπι κλών	Αριθμός δειγμάτων	Αριθμός μακροσκοπι κλών	Πραγματοποίηση Αριθμός δειγμάτων	Αριθμός μακροσκοπι κλών	Αριθμός δειγμάτων	Αριθμός μακροσκοπι κλών	Πραγματοποίηση Αριθμός δειγμάτων
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ																
Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ																
Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	5	5	0	0												
Π.Ε. ΞΑΝΘΗΣ																
Π.Ε. ΕΒΡΟΥ Οροπέδιο	1	1	0	0												
Π.Ε. ΕΒΡΟΥ Αλεξανδρούπολη																
Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ																
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ																
Π.Ε. ΗΜΑΘΙΑΣ																
Π.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	2	2	0	0					5	5	5	1				
Π.Ε. ΚΙΛΙΚΙΑΣ																
Π.Ε. ΠΕΛΛΑΣ																
Π.Ε. ΠΙΕΡΙΑΣ	2	2	0	0												
Π.Ε. ΣΙΕΡΡΩΝ	2	2	1	1												
Π.Ε. ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	13	13	5	5					3	3	0	0				
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ																
Π.Ε. ΑΡΤΑΣ	4	4	0	0					3	3	0	0				
Π.Ε. ΘΕΣΠΡΟΤΙΑΣ	13	13	7	7					4	4	1	0				
Π.Ε. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ																
Π.Ε. ΠΡΕΒΕΖΑΣ	8	8	6	6												
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ																
Π.Ε. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ																
Π.Ε. ΛΑΡΙΣΑΣ	3	3	0	0												
Π.Ε. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	14	14	0	0					3	3	0	0				
Π.Ε. ΤΡΙΚΑΛΩΝ																

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ														
Π.Ε. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	9	9	0	0									2	0
Π.Ε. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	16	16	0	0									6	0
Π.Ε. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	8	8	0	0									2	0
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	10	10	0	0									2	0
Π.Ε. ΙΩΑΚΙΝΗΣ													2	0
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ														
Π.Ε. ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	17	17	0	0										
Π.Ε. ΑΧΑΪΑΣ	10	10	3	3									5	0
Π.Ε. ΗΛΕΙΑΣ	13	13	3	3										
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ														
Π.Ε. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	7	7	0	0										
Π.Ε. ΕΥΒΟΙΑΣ	11	11	0	0										
Π.Ε. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ														
Π.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	16	16	0	0										
Π.Ε. ΦΩΚΙΑΣ	5	5	0	0										
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ														
Π.Ε. ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ					6	6	0	0						
Π.Ε. ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ														
Π.Ε. ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ														
Π.Ε. ΔΥΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ														
Π.Ε. ΠΕΙΡΑΙΩΣ	3	3	0	0										
Π.Ε. ΝΗΣΩΝ														
Π.Ε. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	10	10	0	0										
Π.Ε. ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	4	4	0	0										
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΟΥ														
Π.Ε. ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ	12	12	9	9										
Π.Ε. ΑΡΚΑΔΙΑΣ	8	8	10	3										
Π.Ε. ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	8	8	0	0										
Π.Ε. ΛΑΚΩΝΙΑΣ	27	27	3	3										
Π.Ε. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	21	21	0	0										
Π.Ε. ΤΡΙΦΥΛΛΙΑΣ	10	10	0	0										
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ														
Π.Ε. ΛΕΣΒΟΥ	15	15	2	2										
Π.Ε. ΣΑΜΟΥ	5	5	2	0										
Π.Ε. ΧΙΟΥ	4	4	2	2										
Π.Ε. ΙΚΑΡΙΑΣ														
Π.Ε. ΛΗΜΝΟΥ														
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ														

